

คำชี้แจงกองทัพบก

เรื่อง การรายงานค่าน

ด้วยปรากฏว่าเมื่อมีเหตุการณ์หรือกรณีที่ต้องรายงานค่านตามข้อบังคับทหารว่าด้วยการรายงานค่านแล้ว หัวหน้าหน่วยปฏิบัติในการรายงานไม่รวดเร็วสมกับชื่อว่า การรายงานค่าน จึงขอชี้แจงย้ำข้อบังคับและคำสั่งต่าง ๆ ที่ได้สั่งการไปแล้วอีกครั้ง เพื่อหัวหน้าหน่วยจักได้ถือเป็นหลักปฏิบัติสืบไปคือ

ข้อ ๑ กรณีซึ่งรายงานค่านตามข้อบังคับทหารนั้นคือเมื่อมีเหตุการณ์สำคัญดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่เกี่ยวข้องด้วยความประพฤติของทหาร ซึ่งเป็นไปในทางเสื่อมเสียเกียรติยศและชื่อเสียงของทหารอย่างร้ายแรง หรือต้องหาในคดีอาญาเป็นเหตุอุกฉกรรจ์

(๒) เรื่องที่เป็นอันตรายถึงแก่ความตายหรือบาดเจ็บสาหัส เนื่องจากทำลายชีพของตนเอง

(๓) เมื่อเกิดโจรภัย, อัคคีภัย, อุทกภัย เรืออับปางหรือวาทภัยในบริเวณสถานที่ของทหารหรือเรือ จนเป็นอันตรายแก่ชีวิตมนุษย์ สัตว์ หรือทรัพย์สินของหลวง

(๔) เหตุซึ่งเกิดจากการทะเลาะวิวาทจนถึงใช้อาวุธตีรันฟันแทงกันสิ้นในหมู่ทหารด้วยกันเองหรือกับพวกอื่นจนถึงตาย

(๕) เมื่อมีโรคระบาดเกิดขึ้นแก่คนหรือสัตว์ในหรือใกล้บริเวณโรงทหาร

(๖) เมื่อเกิดอุบัติเหตุอันตรายต่าง ๆ ขึ้นแก่ทหาร เช่น มีผู้ต้องอันตรายด้วยอาวุธหรือกระสุนปืนหรือตกจากที่สูง หรือตกม้า รถทับ หรือเรือล่ม เป็นต้น จนถึงแก่ความตาย

(๗) เหตุที่จะทำให้เกิดความเสียหายแก่ประเทศชาติอย่างร้ายแรง

(๘) เหตุที่จะมีการก่อความไม่สงบในกรมกองทหาร เช่น มีผู้มาชักชวนให้เปลี่ยนการปกครอง มีบุคคลจะทำร้ายผู้บังคับบัญชา เหล่านี้เป็นต้น

ข้อ ๒ หัวหน้าหน่วย (นับตั้งแต่ ผบ.หมู่ขึ้นไป) ผู้มีหน้าที่รายงานค่านต้องรีบรายงานต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือตนขึ้นไป ๑ ชั้น โดยด่วนที่สุด ถ้าผู้บังคับบัญชาชั้นนั้นอยู่ต่างจังหวัดก็ให้รายงานภายใน ๒๔ ชั่วโมง นับตั้งแต่มีเหตุการณ์เกิดขึ้น หรือนับตั้งแต่ได้รับรายงานจากหัวหน้าหน่วยชั้นรองของตน โดยจะรายงานด้วยวาจา ด้วยหนังสือ หรือวิทยุ หรือโทรเลขย่อมาแล้วแต่กรณี

ข้อ ๓ นอกจากต้องรายงานต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นของตนตามข้อ ๒ แล้ว ให้หัวหน้าหน่วยสูงสุดในจังหวัดนั้น ๆ สรุปเหตุการณ์รายงานตรงต่อผู้บัญชาการทหารบกอีกทางหนึ่งด้วยเสมอไป

ข้อ ๔ หากเป็นเหตุการณ์ตามที่ระบุไว้ในข้อ ๑ หมายถึง (๑) (๗) และ (๘) แล้ว ถือว่าเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง นอกจากรายงานตามข้อ ๓ แล้ว ให้หัวหน้าหน่วยรายงานตรงต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอีกทางหนึ่ง รวม ๓ ทางพร้อมกันทีเดียว

ข้อ ๕ ชาวที่เกี่ยวกับทหารซึ่งปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันหรือรายคาบอันเป็นเรื่องเสื่อมเสียนั้น หากข่าวจะระบุว่า เป็นทหารหน่วยใดให้หัวหน้าหน่วยนั้นรีบดำเนินการสอบสวนและรายงานผลมายัง ทบ. โดยไม่จำเป็นต้องรอคอยให้ ทบ. สอบถามไป

ข้อ ๖ หัวข้อในการรายงาน แม้จะเป็นอย่างย่อที่สุดก็ให้ระบุให้ครบองค์ทำเสมอ คือ เมื่อไร, ใคร, ทำไม, ที่ไหน, อย่างไร แล้วให้ส่งรายงานละเอียดตามไปภายหลังเป็นระยะ ๆ จนเสร็จสิ้นกระแสของเรื่องนั้น

ข้อ ๗ ระเบียบเกี่ยวกับการรายงานด่วนคือข้อบังคับทหาร ที่ $\frac{๒/๑๓๙๔๕}{๒๔๗๗}$ ลง ๑๑ ม.ค. ๗๗ คำสั่งเฉพาะของกระทรวงกลาโหม ที่ ๖๕๓๗/๘๘ ลง ๓๐ พ.ค. ๘๘ และคำชี้แจงกองทัพบกฉบับนี้ มีความมุ่งหมายให้ผู้บังคับบัญชาได้ทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้นโดยเร็วที่สุด เพื่อจะได้สั่งการ หรือช่วยเหลือได้ทันเวลาที่ จึงได้ถือเป็นทางปฏิบัติโดยเคร่งครัด

(ลงชื่อ) พล.อ. ผ. ชุณหะวัณ

ผบ.ทบ.

วันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๕